

ΠΑΡΑ ΜΙΑΝ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑ

Ἰδοὺ ἡ καταγωγή τῆς συχνὰ πυκνὰ ἐπαναλαμβανομένης παρ' ἡμῖν παροιμιακῆς φράσεως «ἔφαγε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα.»

Ἐν τῷ Μωσαϊκῷ ποινικῷ κώδικι πολλῶν ἐγκλημάτων, μάλιστα δευτερευόντων, ἡ ποινὴ δὲν προσδιορίζεται. Κατὰ μέρος δὲ πάλιν μνημονεύονται ποιναὶ δευτερεύουσαι, οὐχὶ δηλονότι θανατικαί, ἢ κερακλικαί, ὡς τὰς λέγουσιν, ἀς ἐπέβαλλον κατὰ κρίσιν καὶ διάκρισιν οἱ δικασταὶ τοῖς ἐνόχοις. Τούτων δὲ τῶν ποινῶν ἦτο καὶ ἡ μαστίγωσις, ἡ κυριωτέρα μάλιστα, ἂν μὴ καὶ ἡ μόνη σωματικὴ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαστιγμάτων δὲν ἐπετρέπετο νὰ υπερβαίνῃ τὰ τεσσαράκοντα. Ἐθεωρεῖτο ἴδιον κτήνους ἢ ἀνδραπόδου τὸ πλεῖον τῶν τεσσαράκοντα λαμβάνειν.

Ἰδοὺ τὸ ἄρθρον τοῦ νόμου

«Ἐὰν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀνακρέσον ἀνθρώπων, καὶ προσέλθωσιν εἰς κρίσιν καὶ κρίνωσι καὶ δικαιώσωσι τὸ δίκαιον καὶ καταγῶσι τοῦ ἀσεβοῦς, καὶ ἔσται, ἐὰν ἄξιος ἢ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, καθιεῖς αὐτὸν ἔναντι τῶν κριτῶν καὶ μαστιγώσωσιν αὐτόν· οὐ προσθήσουσιν· ἐὰν δὲ προσθῆς μαστιγῶσαι ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου.» (Δευτερον. ΚΕ', 1-4).

Χάριν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς εὐδοκίᾶς τῆς ἀποστολῆς του, ὁ ἀπόστολος Παῦλος πεντάκις ἐμαστιγώθη ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων. Ἐν τῇ β' αὐτοῦ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῇ (52 μ. X) ῥητῶς γράφει: ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον.

Διατί δὲ ὄχι σωσταὶ τεσσαράκοντα, ἀλλὰ τεσσαράκοντα παρὰ μίαν, δηλαδὴ τριάκοντα καὶ ἑννέα; Τί ἐγένετο ἡ μία αὕτη; τίς τὴν ἔτρωγε; Δύο κυρίως φέρονται ἐρμηνεῖαι τῆς ῥήσεως, ὧν ἡ ἑτέρα εἶνε ἡ πιθανωτέρα καὶ λογικωτέρα, ἡ ἐξῆς:

Ὁ νόμος ἐπέταττε τὰς μαστιγώσεις ἄχρι τοῦ ἀριθμοῦ τεσσαράκοντα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ μαστίξ ἦτο τριπλῆ, ἦτοι ἐκ τριῶν ἱμάντων (λωριῶν), ἐπληττον δι' αὐτῆς ἐπὶ τῶν νότων τὸν κατάδικον προσδεδεμένον εἰς χαμηλὴν στήλην δεκατρεις φορὰς· ὅθεν $3 \times 13 = 39$. Τὰς ἔτρωγε δηλαδὴ εἰς δεκατρεις δόσεις, καὶ οὕτως ἐγένοντο τεσσαράκοντα παρὰ μίαν.

Ἡ δευτέρα ἐρμηνεῖα εἶνε ὀλίγον βεβιασμένη. Ἐπειδὴ ὁ νόμος ἔλεγε «καὶ ἀριθμῷ τεσσαράκοντα μαστιγώσωσιν αὐτόν· οὐ προσθήσουσι. Ἐὰν δὲ προσθῆς μαστιγῶσαι ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου», ἵνα μὴ ὁ τύπτων κατὰ παραδρομὴν υπερβῇ τὰς τεσσαράκοντα, καὶ διὰ τοῦτο θεωρηθῇ ὡς κτήνος, ἄτιμος ὁ τυπτόμενος, εἰς προφύλαξιν ἔδιδεν αὐτῷ μίαν ὀλιγώτερον. «Νόμος ἦν, τὸν πλείονα τῶν τεσσαράκοντα τυπτόμενον, ἄτιμον

εἶνε. Ὄρισαν οὖν παρὰ μίαν διδόναι, ἵνα, καὶ τῇ ῥύμῃ τοῦ τύπτειν ἐξενεχθεῖς ὁ τύπτων, τεσσαράκοντα δῶ, καὶ μὴ γένηται ἄτιμος ὁ τυπτόμενος, ὡς ἐντὸς τοῦ νενομισμένου ἀριθμοῦ πληγῆς», λέγει ὁ περὶ τὸ τέλος τοῦ δεκάτου αἰῶνος ἀκμάσας ἐπίσκοπος τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Τρίκκης Οἰκουμένιος.

Κατὰ τὸν Φλάβιον Ἰώσηπον ἡ μαστίγωσις ἐγένετο διὰ δημοσίας μαστιγῶς. Βεβαίῳ δὲ καὶ οὗτος ὅτι ὁ οὕτω τιμωρούμενος ἐλάμβανε τεσσαράκοντα παρὰ μίαν.¹

ΜΕΓΑΛΑΙ ΤΑΧΥΤΗΤΕΣ

Αἱ παλαιαὶ δημόσιαι ἄμαξαι, ἀς ὀνομάζουσιν οἱ Γάλλοι diligences, οὐδέποτε διήνουν πλέον τῶν 15 ἢ 16 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, ὀλίγον τι πλέον δηλαδὴ τῶν 4 μέτρων ἀνὰ δευτερόλεπτον.

Ἰστιφόρα τινὰ πλοῖα ὅταν ἔχωσιν οὖριον ἄνεμον διανύουσιν 25 χιλιομέτρα τὴν ὥραν, ὀλίγον τι πλέον τῶν 7 μέτρων ἀνὰ δευτερόλεπτον.

Τὸ ταχύτερον ἀτμόπλοιοι ἔχει ταχύτητα 30 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, 9 περίπου μέτρων τὸ δευτερόλεπτον.

Ἴπποι ὠκύποδες, ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ μὴ τρέχωσι παρὰ ἐπ' ὀλίγον μόνον, διέτρεξαν ἕως 6,750 εἰς 7½ λεπτά, ἦτοι 15 μέτρα τὸ δευτερόλεπτον.

Αἱ ἀτμομηχαναὶ τῶν σιδηροδρόμων, ὧν ἡ τακτικὴ πορεία περιλαμβανομένων καὶ τῶν σταθμῶν εἶνε κατὰ μέσον ὄρον 45 χιλιομέτρα τὴν ὥραν, δύνανται νὰ φθάσωσιν εἰς ταχύτητα 100 ἢ 110 χιλιομέτρων τὴν ὥραν, 2,000 δηλαδὴ μέτρων τὸ λεπτόν ἢ 33 μέτρων τὸ δευτερόλεπτον.

Ὁ βιασιότατος ἄνεμος δὲν ἔχει ποτὲ ταχύτητα μεγαλητέραν τῶν 60 μέτρων τὸ δευτερόλεπτον, ὅταν μάλιστα εἶνε τρικυμιώδης καὶ καταστρεπτικός.

Ὁ ἤχος μεταδίδεται ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ με ταχύτητα 340 μέτρων τὸ δευτερόλεπτον κατὰ μέσον ὄρον, οὕτως ὥστε, ὅταν βλέπομεν μακρὰν τὴν λάμπην ἐκπυροσκοροῦντος τηλεβόλου, ἀρκεῖ νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν μεσολαβούντων δευτερολέπτων μεταξὺ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἐφάνη ἡ λάμπη καὶ ἐκεῖνου, καθ' ὃν ἠκούσθη ὁ κρότος πρὸς 340 ἵνα μάθωμεν εἰς ποίαν ἀπόστασιν εὐρίσκεται τὸ τηλεβόλον, ὑπερ ἐξεπυροσκορότησε.

Ὁ μέσος ὄρος τῆς ταχύτητος τῆς σφαίρας τοῦ τηλεβόλου εἶνε, καθ' ἣν τοῦλάχιστον στιγμὴν ἐξέρχεται αὕτη ἀπὸ τοῦ στομίρου, ἀνώτερος ἀκόμη τοῦ τῆς μεταδόσεως τοῦ ἤχου. Διότι ἡ σφαῖρα ὅταν ἐξέρχεται ὠθεῖται συνήθως με δύναμιν 400 ἢ 500 μέτρων ἀνὰ δευτερόλεπτον.

1. Ἐστιαχ. ἐκ τῆς «Ἐρημ. τῶν φιλομαθῶν.»